

Wybrane instytucje i urzędy wspomagające wielofunkcyjny rozwój wsi i aktywizację obszarów wiejskich

Zreformowany program PHARE (Poland and Hungary: Assistance in Restructuring Economies)

Obecnie program jest całkowicie podporządkowany celom przygotowania do akcesji koordynowania w ramach „Partnerstwa dla Członkostwa” (obowiązujący akt prawny, określający zakres pomocy UE dla Polski, zawiera wskazania co do priorytetowych obszarów prac dostosowawczych oraz określa ramy pomocy finansowej UE). Obecnie roczny budżet PHARE dla Polski wynosi 200 mln ECU.

Szczególne znaczenie ma pomoc udzielona dla regionów polski, dotkniętych społecznymi i ekonomicznymi skutkami restrukturyzacji. Dzięki tej pomocy dokonuje się przedsięwzięcia inwestycyjne, przyspieszające rozwój małych średnich przedsiębiorstw i gmin. Efektem pomocy jest stworzenie nowych miejsc pracy na wsi, a także instytucjonalne przygotowanie polskich regionów do wdrażania nowoczesnych instrumentów pomocy UE, jakimi są Fundusze Strukturalne.

W okresie 2000-2006 UE proponuje, aby fundusz PHARE obejmował taki sam zakres działań jak cel 1 Funduszy strukturalnych tj. wspieranie regionów opóźnionych – PKB na 1 mieszkańca mniejszy niż 75% średniej PKB dla UE.

A zatem, PHARE będzie wspierał przedsięwzięcia służące poprawie położenia regionów słabo rozwiniętych, w których dochód na 1 mieszkańca (PKB) jest mniejszy od 75% średniego poziomu PKB w Unii Europejskiej.

Warto tu wspomnieć, że dotychczas na wszystkie kraje objęte programem pomocowym PHARE przeznaczano 1 mld ECU rocznie, od roku 2000 pomoc ta ma wzrosnąć do 1,5 mld euro rocznie. A zatem należy się spodziewać proporcjonalnego wzrostu udziału Polski.

Przy czym istotnym ograniczeniem dla PHARE jest wykluczenie z jego zakresu przedsięwzięć realizowanych w ramach bądź to programu ISPA i SAPARD. To oznacza, że przedsięwzięcia kwalifikujące się do wsparcia ze środków pomocowych Unii Europejskiej w ramach strategii przedakcesyjnej mogą ubiegać się o pomoc z jednego tylko funduszu finansowego. Z polskiej strony kierownikiem wydziału PHARE jest JAN SALONI.

Program ISPA (Instrument for Structural Policies for pre-Accession _ Przedakcesyjny Instrument Polityki Strukturalnej) – wspierający rozwój infrastruktury dla ochrony środowiska i transportu.

Pomoc Unii w ramach ISPA będzie ukierunkowana na osiągnięcie standardów infrastrukturalnych Wspólnoty europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska i transportu. Przy czym pomoc skupi się głównie na sektorach związanych z jakością wody, zaopatrzeniem w wodę pitną, oczyszczaniem ścieków oraz gospodarce odpadowej.

Program SAPARD (Special Action programme for proaccession Aid for Agriculture and Rural Development _ Specjalny Program Przedakcesyjnej Pomocy na rzecz Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich). Od 1 stycznia 2000 roku Polska może korzystać z instrumentu pomocy przedakcesyjnej na rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich. Planuje się przeznaczenie 500 mln ECU (dla 10 krajów kandydujących).

Program SAPARD ma służyć wsparciu rolnictwa, zrównoważonemu i harmonijnemu rozwojowi obszarów wiejskich. Ma pomóc rozwiązywać kluczowe problemy dostosowawcze sektora rolnego i wsi oraz przyczynić się do wdrożenia uregulowań prawnych i dorobku prawnego UE (acquis communautaire).

Pomoc ta może obejmować szerokie działania od inwestycji w gospodarstwach, w przetwórstwie i marketingu żywności, po ochronę zasobów wodnych i leśnictwo.

W ramach programu można będzie finansować następujące działania:

1. inwestycje w gospodarstwach rolnych
2. poprawa przetwórstwa i marketingu produktów rolnych i rybołówstwa;
3. poprawa struktur kontroli jakości, kontroli fitosanitarnej i weterynaryjnej;
4. rozwój i dywersyfikacja działalności gospodarczej zapewniająca alternatywne źródła dochodu produkcji;
5. metody produkcji rolniczej służące ochronie środowiska i ochronie krajobrazu wiejskiego;
6. tworzenie grup producenckich
7. renowacja i rozwój wsi oraz ochrona i konserwacja jej dorobku kulturowego
8. stworzenie i uaktualnianie rejestrów gruntów
9. poprawa struktury gruntów oraz reparcelacja
10. rozwój szkolnictwa zawodowego
11. rozwój i poprawa infrastruktury na wsi
12. zarządzanie zasobami wodnymi
13. leśnictwo, w tym zalesianie, przetwórstwo i marketing drewna
14. pomoc techniczna do wyżej wymienionych działań

Warunkiem uruchomienia tego programu dla Polski jest podjęcie przez nasz kraj współfinansowania bowiem środki Unii Europejskiej mogą pokryć do 75% ogólnej kwalifikowanej sumy wydatków publicznych.

Fundusze Banku Światowego dla aktywizacji obszarów wiejskich

Rząd Polski zwrócił się do banku Światowego o pomoc w opracowaniu programu w związku z wysokim bezrobociem na wsi. Program jest ukierunkowany na ułatwienie tworzenia miejsc pracy poza rolnictwem na obszarach wiejskich poprzez

kompleksowy program inwestycji w infrastrukturę (system zaopatrzenia w wodę, system kanalizacji i oczyszczania ścieków, gospodarki odpadami, zaopatrzenia w gaz, także w LPG, EE, dróg i telekomunikacji), rozwój kapitału ludzkiego (edukacja – obejmuję dwa zakresy a) poprawę jakości nauczania w wiejskich szkołach podstawowych i gimnazjach – podniesienie jakości szkolenia nauczycieli, poprawa dostępności materiałów edukacyjnych, zwiększenie wykorzystania technologii informatycznej, aby maksymalizować jej korzyści przy wspomaganiu uczenia się w klasie oraz ułatwienia nauczania w szkołach podstawowych i gimnazjach, i b) poprawę wykorzystania zasobów edukacyjnych poprzez – remont szkolnej infrastruktury i opracowanie efektywnego systemu transportu szkolnego) oraz bezpośrednią pomoc w rozwijaniu sektora prywatnego na wsi.

Ponadto są liczne programy promujące europejski wymiar kształcenia : SOKRATES (Erasmus, Lingua, Comenius, Eurydice); Młodzież dla Europy głównym celem jest włączenie się do procesu edukacji młodych ludzi i promowanie współpracy i wymiany międzynarodowej)

1.Biuro Programu Sokrates w Polsce

Fundacja Rozwoju systemu edukacji

Al. Szucha 25, 00-918 Warszawa

Tel. 6280461, 6297241, w.189

Fax; 6288561

2.Narodowa Agencja programu „Młodzież dla Europy”

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Al. Szucha 25, 00-918 Warszawa

Tel. 6223706

Fax: 6223708

Liczne Fundusze krajowe i wojewódzkie:

Krajowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Eko-Fundusz Prezes Maciej Nowicki

Pol-Eko

Banki Komercyjne

Polska Agencja Rozwoju Regionalnego ul.Żurawia 4a, 00-503
Warszawa, Tel. 6935453, 6935653, 6292888,6292889

Kujawsko-Pomorska Agencja Rozwoju Regionalnego – ul.
Konarskiego 1, 85-950 Bydgoszcz

Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości i Rozwoju Rynku
Pracy.ul. Bernardyńska 3, 85-029 Bydgoszcz

Fundacje pozarządowe dla rolnictwa i obszarów wiejskich

Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej Counterpart Fund – ul
Reymonta 12a, 00-842 Warszawa, tel. 6398125, fax:6631729

Agencja restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – Aleje Jana
Pawła II 79, 00-175 Warszawa, tel.8602900, fax – 8602897;

Fundacja na Rzecz Rozwoju Wsi Polskiej,Polska Wieś
2000,ul.Reymonta 12a, 00-842 Warszawa, tel. 6637800;

Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA, ul.Wspólna 30,
pok.320, 00-930 Warszawa, tel.6231655

Fundusz Współpracy Program AGROLINIA 2000, ul.Nowy Świat 6/12;
00-400 Warszawa, tel 6617633, 6617686;

Fundusz Rozwoju Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, ul.
Kochanowskiego 22,m.2, 60-846 Poznań, tel 8484891

Literatura:

Hunek Tadeusz, 1991, Uwarunkowania strategii rozwoju wsi i rolnictwa w Polsce, Warszawa 1991

Skawińska Eulalia, 1994, Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich w regionie toruńskim, Toruń, UMK, ss. 186

Biuletyny Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego, nr 2, 3, 4, Toruń, 1999

Leger Daniel, Hervieu Bernard, 1994, Nowi mieszkańcy wsi (w:) Socjologia wsi we Francji, UMK- Toruń

Kordrśz János, 1994, Socjokulturowe aspekty odnowy wsi, (w) Socjologia wsi w Austrii, UMK-Toruń

Dla osób szukających pomocy w pisaniu prac z różnych dziedzin polecamy serwis [pisanie prac](#) z prawa, administracji, zarządzania, marketingu, pedagogiki i wielu innych dziedzin.